

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden esütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.

Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtából és támlappal együtt 3 frt.

Nyitlér soronként 30 kr.
többesbőri hirdetésnél kedvezményeket nyújtunk.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmertlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

Egy rég várt szabályrendelet.

Szilágyvármegye legtöbb községében már vagy tényleg életbe lépett a tagosítás, vagy pedig közel kilátás van ahhoz, hogy a birtokrendezés befejeztessék.

Azon községekben, hol a tagosítás már befejezve van, szemmel láthatólag emelkedik a gazdasági intelligencia s szemmel láthatólag gyarapodik a gazdalkozósság; de még is észlelhető a birtokrendezési eljárás befejezése után is egy nagy hiány, melynek pótlása a helyes gazdalkodási rendszerre s különösen a birtokosok jogainak megóvására kedvező befolyást gyakorolni lenne elhivatva.

A nagyobb birtokosok rendszeren egy tagban kapván ki birtokukat, annak művelését fölött szellemi és anyagi képességükhöz mérten korlátlan szabadsággal olyan gazdalkodási rendszert üznek, a minő nekik tetszik. De azon kisebb birtokosok, a kik rendszeren nem egy tagban, hanem három-négy fordulóban veszik ki illetményüket, egymásra s illetve arra vannak utalva, hogy birtokaik kezelésénél, gazdalkodásuk folytatásánál olyan rendszert kövessenek, mi által míg a saját földjük termőképeségét fokozhatják s kellőleg kihasználhatják, a velük egyenlő kisebb birtokosoknak gazdalkodása elébe gátat ne vessenek s azokat földjük kellő kihasználásában ne akadályozzák.

Ilyen elvek és szabályok megállapítása magának a tagosítási bírói eljárásnak hatáskörén kívül esvén, maguk ezen kisebb birtokosok vannak arra kényszerítve, hogy felismerve a helyzetet, birtokaik kezelésére, gazdalkodási rendszerükre nézve közös megállapodásra jöjjenek.

Ilyen gazdalkodási rendszer közös megállapítása még inkább indokolva van oly községekben, hol a tagosítás és birtokrendezés még vagy folyamatra téve, vagy befejezve nincsen.

Tapasztalatból tudjuk azonban, hogy minő nehézségekbe ütközik a legnagyobb intelligenciával bíró községben is, a gazdalkodási rendszernek kötelező megállapítása, különösen mily visszas helyzeteket teremt az ugarlegelő kihasználása.

Örömmel üdvözljük azért Szilágyvármegye köztörvényhatóságát, midőn eme közigazdaságiilag káros állapotnak véget vetendő legközelebbi közgyűlésében e tekintetben egy rég várt szabályrendeletet alkotott.

Alább közöljük a szabályrendelet egész terjedelmében. Vannak ennek hiányai, de közigazgatási közegeink jó akarata kifogja pótolni a hiányokat s még is lesz egy kiindulási alap, mely a községeinkben lábra kapott fejtelenségnek véget fog vetni, — lesz egy kiindulási alap, amely lehetővé fogja tenni, hogy ott, ahol a tagosítási eljárás folyamatban van, annak befejeztéig is ne legyen kiszolgáltatva a birtokosok különösen a kisebb birtokosok többsége egy-két vagyonosabb birtokos-társ életre valósa-

gának s igen sokszor erőszakoskodásának.

Szilágyvármegye szabályrendelete, a mezőgazdasági rend megállapítása és a legeltetés szabályozására stb. a helyi birtokosokat közösen érdeklő gazdasági ügyekre vonatkozó, helyi birtokossági határozatok érvényessége feltételeinek megállapítása és az érvényes határozatok áthágásainak megtorlása tárgyában.

1. §. A tulajdon felett való szabad rendelkezési jognál fogva, a gazdasági rend megállapítása, termények beszedése és betakarítása, továbbá tarlók és rétek felszabadítása, a legeltetés szabályozása, s általában a birtokosokat közösen érdeklő gazdasági ügyek felett, a község helyi birtokosai birtokaránylagos többséggel határoznak.

Az, a ki a helyi birtokosságnak, az alábbi §§-okban előírt módon összehívott gyűlésében, birtokaránylagos többséggel hozott és kellően kihirdetett határozata ellen tesz, kihágást követ el, s a mennyiben érvényben álló törvények, kormányrendeletek, vagy vármegyei szabályrendeletek által, másként fenytetni nem rendeltetnek, az arra illetékes hatóságok (kis és nagy községben a főszolgabíró, rendezett tanácsú városokban a rendőrkapitány) által, az illető község apa- és tenyészállat beszerzése alapja javára fordítandó 1—50 frtig terjedhető, és felhathatatlanság esetén a megfelelő elzárással helyettesítendő pénzbüntetéssel büntetetik, és ezen kívül a cselekvénye által okozott károktól is felelős.

2. §. Miután az 1886. évi XXII. t.-c. 24. §-a értelmében, a mező rendőrséget a község kezeli, a birtokosokat az 1. §-ban jelzett gazdasági ügyek felett való határozat hozatalra, a községi főbíró (polgármester) hívja össze, köteles lévén a birtokosok gyűlését, valahányszor az szükségesnek mutatkozik, vagy a birtokosok kéri, összehívni.

3. §. A birtokosságnak gyűlésre hívása, a gyűlés idejének, helyének és tárgyának a községben szokásos módon való kihirdetése utján történik.

A külbirtokosok — a mennyiben a községben megbízott képviselővel nem bírnak, — vétiv ellenében kézbesítendő írásbeli meghívót kapnak.

4. §. A gyűlésen a jegyzői teendőket a községi vagy körjegyző, illetve a birtokossági jegyző végzi.

A gyűlésen megjelent birtokosok birtokaránylagos többséggel határoznak.

Az egész határra kiterjedő intézkedéseket tárgyzó határozatok hozatalába, az összes birtokosság, — a csak egyes forduló, dülők, vagy határrészekre vonatkozó intézkedéseket tárgyzó határozatok hozatalába pedig csak az illető forduló, dülő, vagy határrész birtokosai folyhatnak be.

A hozott határozat csak akkor érvényes, ha a mellette szavazott birtokosok az egész határ, illetve határrész vagy dülő területének több mint felerészét bírják.

Szülők, gyámok és gondnokok, gyámoltjaik vagy gondnokoltjaik birtokát saját birtokaikhoz számíthatják.

A gyűlésről felveendő jegyzőkönyvhöz csatolandók:

a) a gyűlés határnapjának és tárgyának a 3. §-ban meghatározott módon lett meghirdetését igazoló községi bizonyítvány, esetleg a meghívók kézbesítését igazoló vétívek.

b) a gyűlésen való részvételre és szavazásra jogosított birtokosoknak, birtokaik területét és lakhelyüket feltüntető, s a községi előljárósság által hitelesített névsora.

c) A gyűlésen résztvevő birtokosoknak, birtokaik területét és lakásukat feltüntető, és az elnök s jegyző által hitelesített névsora.

5. §. A hozott határozatok meghirdetéséről a községi főbíró köteles gondoskodni.

A meghirdetésnek akként kell történni, hogy a határozatot magában foglaló jegyzőkönyv két eredet példányra, a 4. §. a) b) és c) pontjaiban előírt mellékleteivel együtt, a gyűlést követő második napon, a község-

házánál 8 napi közzsemlére kitétetik, s ezen kívül a kitételre kitűzött 8 nap két első és utolsó napján, a hozott határozat lényeges tartalma a községben, szokásos módon kihirdetettvén, értesítettik az érdekelt közönséget, hogy a határozatot a községházánál egész terjedelmében megtekintheti.

6. §. A kihirdetés megtörténte után a községi főbíró (polgármester) a jegyzőkönyv mindkét példányára reá vezeti a meghirdetési záradékot, melyben kitünteti, hogy mely napon tétetett az ki és meddig volt közzsemlén, mely napokon és mily módon lett ezen kívül a határozat lényeges tartalma közhírré téve. (5. §.)

Az ekként záradékolt jegyzőkönyv mindkét példányát a járási főszolgabíróhoz, (r. t. városokban a tanács) azonnal beterjesztendő.

A főszolgabíró (r. t. városokban a tanács) a hozzá bemutatott jegyzőkönyvet megvizsgálja, és megállapítja, hogy a gyűlés ideje, helye és tárgya kellően meg volt-e hirdetve? A határozat hozatalába csak azok folytatók be, kik arra jogosítottak? A határozat mellett szavazók, az összes határ illetve határrészek vagy dülők területének több mint felét bírják-e? Végre, hogy a határozat az 5-ik §-ban jelzett módon meglet-e hirdetve? És a mennyiben mindezen kérdésekre nézve a jegyzőkönyv s annak mellékleteiből kitetszőleg, a jegyzőkönyv kifogás alá nem esik, azt tudomásul veszi és közzsemlé, ellenesetben a feanforgó hiányokra a községi főbíró (polgármester) útján a birtokosságot azzal figyelmezteti, hogy a hozott határozat, a hiányok pótlása nélkül a közigazgatási hatóságok részéről védelemben részesítettet nem fog.

A kifogás alá nem eső jegyzőkönyvek egyik példányát, kis és nagy községekben a főszolgabíró által láttamozva, a községi előljárósságnak visszaadandó, a másik példányát a főszolgabíró hivatalos használatára, annak irattárában helyezendő el.

Rendezett tanácsú városokban a tanács láttamozásával ellátott egyik példány a polgármesternek, másik a rendőrkapitánynak adandó ki.

7. §. A jegyzőkönyvnek a 4. §. a) b) c) pontjaiban előírt mellékleteiben foglalt adatok valóságáért a községi főbíró és a községi vagy körjegyző (r. t. városokban a polgármester) felelős.

Az egyes birtokosok birtokainak területe a kataszteri birtokívek adatai alapján számíthatandó ki.

8. §. A jelen szabályrendeletben előírt szabályok megtartása mellett hozott birtokossági határozatok, az ahhoz nem járult birtokosokat is feltétlenül kötelezik.

9. §. A birtokosság határozatai ellen érdemben fellebbezés nem engedtetik. A mennyiben azonban az panasztolhatnák, hogy a határozatot hozó gyűlés ideje, helye, és tárgya kellően meghirdetve nem volt, vagy a hozott határozat olyanok szavazataival jutott többségre, kik szavazni jogosítva nem voltak, vagy hogy a határozat mellett vagy ellene szavazók birtokainak területe a valószínűségnek meg nem felelően lett kitüntetve, vagy végre a hozott határozat kellően meghirdetve nem volt, alispán köteles a vizsgálatot elrendelni, s annak eredményéhez képest a határozatot esetleg megsemmisíteni.

Vármegyei élet.

A törvényhatósági bizottság május 26-án folytatott tavaszi rendes közgyűlését főispánunk elnökléte alatt s még mindig elég érdeklődés mellett, a mennyiben 50—60 bizottsági tag volt jelen.

Május 26.

A sz.-somlyói járás főszolgabírói hivatala által használt helyiségekből egy szoba az ottani kir. járásbíró részére a közigazgatásnak törvényhozás útján való rendezése átengedtetet.

Sántha Dezső és társai indítványára

kimondotta a közgyűlés, szükségét látván annak, hogy a szilágyvármegyei h. é. vasut részvénytársulat közgyűlésén, a vármegye közönsége az általa vásárolt 550.000 frt névértékű törzsrészvény arányában képviseltessék s érdekeinek és kívánalmainak ott érvény szereztessek, ez pedig úgy eszközölhető, ha a törzsrészvények 200 darabonként önként és díjtalanul ajánlkozó és alkalmas bizottsági tagok közt kiosztatván, azok köteleességévé tétetik a részvénytársulat közgyűlésén való megjelenés s ott a vármegye érdekeinek a szállítási tarifa mérséklése és a napi vonatok számának szaporítása tekintetében való közreműködés: a vármegye törzsrészvényei 200 darabonként az önként és díjtalanul jelentkező bizottsági tagok részére kiadhatók.

A további módok megállapítása s a szükséges intézkedések megtétele végett Szikszai Lajos, kir. tanácsos, alispán elnökléte alatt Lőrinczy György, Kiss Lajos, Bíró Ferenc, Molnár Lajos, Benkő Gyula és Kiss Ernő tagokból álló bizottság küldetett ki.

Több társhatósági átirat, valamint a közig. bizottságnak a múlt év második feléről beterjesztett jelentése tudomásul vétetett.

Bürgезд községnek az egyház részére adott ingatlan visszavétele tárgyában hozott határozata feloldatott.

Bréd községnek regale-jövedelem elajándékozását tárgyzó határozata megsemmisített.

Kárástzelek község által az italmérsi jogosultságnak szabadkézből való bérbeadása iránt hozott határozat feloldatván, a képviselőtestület árverés megtartására utasított.

Zilah város képviselő-testülete által a „Nádastó” fürdő bérleti idejének megkötésbontása tárgyában hozott határozat ellen Berényi János részéről közbevetett fellebbezés illetékes elbírálás végett a belügyminiszterhez fölterjesztett.

Felsőkekesnyárló községnek a mezőgazdasági rend megállapítása iránt illetékellenül hozott határozata megsemmisített.

Récsa községnek baromlevél kezelését tárgyzó határozata feloldatott.

Özv. Korbuly József néli lakosnak a város képviselőtestülete által kegydíj folyóvá tételének módokatai tárgyában hozott határozat ellen beadott felfolyamodása elutasított.

Kraszna községnek az 1891—1888. számú vármegyei szabályrendelet módosítása végett beadott kérelme elutasított.

Néhai Ajtai Albert sz.-somlyói volt főszolgabíró kiskoru árvája, Jenő részére a „játékonyági és közművelődési alap”ból addig, míg Sz.-Somlyón tanul, évi 60 frt, azután egészen addig, míg az érettségi vizsgát leteszi, évi 120 frt segély engedélyeztetett.

Pósner Lajos zilahi lakosnak ösztöndíj adományozása iránti kérelme alap hiánya miatt nem teljesített.

Az alsó-báni körjegyzőség községeinek körjegyzői lak építési költségeinek fedezését tárgyzó határozata feloldatván, utasítottak, hogy a szükséges 3000 frtnak más módon való beszerzése iránt újabb határozzanak.

A sz.-cséhi járás főszolgabírójának Lupsa Mihály sülelmedi részvény megjutalmazása ügyében tett javaslata — miután az illető magán szolgálatban van — nem teljesített.

Friedmann Sámuel és Rothmayer Józsefnek egy Zilahon létesítendő zálogüzlet engedélyezése iránti kérelmük a kereskedelmi miniszterhez azon javaslattal terjesztetett fel, hogy kötelezze az illetőket 5000 frt biztosíték letételére, a kamatlábat pedig az arany- és ezüstneműekre 8%, a ruhák és más tárgyakra 12%-ban állapítsa meg.

Bagos és Borzás községeknek jegyzői

irnoki állomás rendszeresítését tárgyzó határozataik jóváhagyattak.

Ipp községnek körjegyzői székhely rendszeresítése tárgyában beadott kérelme — miután a közigazgatás rendezése küszöbön van — napirendről levétetett.

Varsolc község vol urbéreseinek legelő közös használatát tárgyzó határozata átalakítás végett visszaadott.

Kirva községnek a regale alhaszonbérbe adása iránt hozott határozata feloldatván, a község árverés megtartására utasított.

Nagy Gyula sz.-somlyói főszolgabírónak 21 napi szabadságidő adatott.

Lele községnek ingatlan birtok vásárlását tárgyzó határozata jóváhagyott.

Főispánunk az idő előrehaladott volta miatt a közgyűlést ezen napra bezárta.

Május 27.

Sziksai Lajos kir. tanácsos, alispán, a kevés számban megjelent bizottsági tagoknak bejelentvén, hogy főispánunknak sürgős hivatalos teendők miatt a székhelyről távoznia kellett, az elnökséget ő vette át, az ülést d. e. 9 órakor megnyitja.

Bartha Mór és Szegő Ármin kir. mérnökök a vármegyei kórház építésének vezetése és felügyeletéért jutalmat kérvén, miután a felülvizsgálati iratok most vannak a miniszteriumban, a kérelem később leendő véleményes előterjesztés végett az alispánhoz áttétetett.

Tasnád nagyközségnek az adószedő és pénztárnok fizetését javító határozata jóváhagyatott.

S.-Ujlak község által Kiss András részére kiállított törlési nyugta megerősített.

A vármegyei állatorvosok részére szükséges hivatalos pecsétnyomók elkészítése engedélyeztetett.

Menyő községnek behajthatatlan követelések leírását tárgyzó határozata jóváhagyatott.

Nagy-Mon-Ujfalú község határozata a regale-jövedelemnek a gör. kath. egyház javára átadása iránt megsemmisített.

Tasnád nagyközségnek kőjárda-építés és utcavilágítás tárgyában hozott határozata jóváhagyatott.

Zilah város szabályrendeletének a gyepmesteri fizetésre vonatkozó részét módosítván, a módosítás jóváhagyatott.

Nagyfalu község által Nógrádi János részére kiállított törlési nyugta megerősített. Hasonlólag jóváhagyatott a községi pénztárból kölcsön adott 150 frt-ról kiállított kölcsévvény is.

Az alispán által a mezőgazdasági rend megállapítása iránt beterjesztett szabályrendeleti tervezet elfogadtatván, szabályrendelettel emeltetett s a vármegye területén meghirdettetni rendeltetett. Ezen szabályrendeletet rendkívül fontos és közérdekű voltánál fogva lapunk mai számában közöljük.

A járási főszolgabírói hivatalok számára szükséges törvények és rendeleteknek a vármegyei pénztárból leendő beszerzése elhatározatott.

A törvényhatósági tisztviselők az utadó fizetés alól felmentettek.

Az időközben üresedésbe jött vármegyebizottsági tagsági helyek betöltése iránt az őszi rendes közgyűlés fog határozni.

Korond községnek a sz.-csehi, Domoszlónak a sz.-somlyói járásba való beosztása iránt tett főszolgabírói jelentés javaslatára alispánnak kiadatott.

Nagyfalu községnek ingatlan birtok eladására vonatkozó határozatai jóváhagyattak.

Zsibó községnek a körjegyzői lak és iroda céljaira vásárolt telek megvételét tárgyzó határozata némi utasítások mellett jóváhagyatott.

Szt.-Péterfalva községnek f. évi 2. számú határozata feloldatott.

Bolyán községgel ingatlan eladása iránt kötött szerződés jóváhagyatott.

Hadad községnek 2000 frt kölcsön felvétele ügyében kiállított nyilatkozata jóváhagyatott.

Kirva községnek 900 frtos államkölcsön kötvénye eladását tárgyzó határozata jóváhagyatott.

Nagyfalu község által kiállított törlési nyilatkozat jóváhagyatott.

Lengyel Mihály okl. tanítónak 50 frt segély engedélyeztetett, Asztalos Gyula tanítónak hasonló kérelme azonban elutasított.

Domby Károly árv. elnök és Domby László főszámvevő részére egyenkint 6 heti szabadságidő engedélyeztetett.

Kir. tanfelügyelő a vármegye tulajdonát képező s már 22 év óta a tanítóképezde által használt kertben az állam által készített épületek megvásárlása iránt előterjesztést tevén, kimondotta a közgyűlés, hogy miután a vármegyeinek alapja, melyből az épületeknek 1200 frton felül megállapított értékét fizethetné, nin-

csen, felirat útján megkéri a vallás- és közoktatási minisztert, miszerint tekintetvel arra, hogy az állam ezen kertet évi 12 frt csekély bérösszegért már több mint két évtized óta használja, az épületeket méltóztassék a vármegyeinek díjtalanul átadni, kötelezvé magát a vármegye, hogy ha később a városban hasonló állami intézet állíttatnék fel, a kertet és épületeket ismét kész átengedni.

A sarmasági kör községeinek a szülésznek fizetésének megállapítására vonatkozó határozatai feloldatott.

O.-Kecel községnek 1000 frt kölcsön fölvételére az engedély megadatott.

Szeődemeter községnek a körjegyzői lak kijavítása engedélyeztetett.

A zánokai fürdőnek a gyógyfürdők sorába leendő fölvétele iránt beadott kérelem a belügyminiszterhez pártolólág felterjesztetett.

Szeődemeter községnek pótköltségvetést tárgyzó határozata feloldatott.

Nagy-Pacal községnek a közlegeltetés ügyében hozott határozata feloldatott.

Dr. Grósz Miksa ákosi lakos orvosi oklevele kihirdetett.

Több községnek a zilah-deési vasút kiépítéséhez való hozzájárulása iránt hozott határozatai jóváhagyattak.

A magurai erdőségek zár alá helyezése céljából szükséges intézkedések megtételére az alispán utasított.

A náprádi körjegyző Buzási Fülöpnek az utadó behajtása körül tanusított szorgalmáért a közgyűlés elismerését nyilvánítván, utasítja az alispánt, hogy a törvény értelmében intézkedjék, hogy jövőre a szorgalmas előjárók megjutalmazhatása végett a közúti költségvetésbe bizonyos összeg vétessék föl.

Ujnémet községnek a szülész fizetését megállapító, — Ér-Mindszent községnek a kisbírói fizetést felemelő határozatai jóváhagyattak.

Kegye községnek megengedtetett, hogy sürgős kiadások fedezhetése végett törzsvagyonából visszatérítés kötelezettsége mellett 150 frtot kölcsön főlvehessen.

A vármegyei tisztviselőknek fuvar- és napidíj illetményeik szabályozása iránt beadott kérelme javaslatával végett az alispánnak kiadatott.

Központi pénztári és gyámpénztári, valamint számadások, községi szegényalap számadások és pótköltségvetések vizsgáltattak felül és hagyattak jóvá.

Főispánunk elnökle alatt május 24-én tartott számonkérőszék jegyzőkönyve, mely szerint dacára a naponként szaporodó ügyforgalomnak, úgy a központi közigazgatásnál és árvászeknél, valamint a kultisztviselőknél alig számításba vehető csekély hátralék áll fenn, a mi a tisztviselő szorgalmát és buzgóságát igazolja, de másfelől vármegyeinek adminisztrációjának az adott viszonyok és körülmények közt megbízható és megnyugtató voltát teszi kétségtelenné, tudomásul vétetett.

A közgyűlés tárgyai a fentebbiek szerint elintézték nyervén, elnöklő alispán a jegyzőkönyveknek május 29-én való hiteltetésére Molnár Lajos, Kiss Lajos és Bíró Ferenc bizottsági tagokat kéri fel s ezzel a közgyűlést bezárta.

„Szilágy.”

Polgármesteri jelentés az 1892. évről.

(Folytatás.)

105. sz. a. A bor és söritaladó, a hus és cukor fogyasztási adónak megváltása, valamint a szeszitalmérés adónak bérbevétele iránti határozat, melynek alapján a pénzügyigazgatóság és a magas miniszteriummal hosszas tárgyalások után, a város által az említett adók bérbe véteték és albérltetbe adattak, melyből a város 1500 frt évi jövedelmet nyert. E mellett a korcsmailag kimért szesz italok után szedetni engedélyezett illetékből is valahára sikerült 500 frt évi bevételt biztosítani.

115. sz. a. A választás aló eső képviselői tagok választására a választók névjegyzékének össze állítása és az igazoló választmány tagjainak bevételezése iránt az intézkedés megtétetett.

118. sz. a. Az iparhatóság megbízása lejárataival elnökök és tagok választása eszközöltetett.

A közgyűlési ügyek előkészítését az állandó választmány, a városi tanács a kiküldött bizottságok és a pénzügyi szakosztály eszközölte, az évi költségvetés és számadások pedig a törvény és szabályrendeletileg előírt időben előterjesztettek és a közgyűlés által felülvizsgáltattak.

A képviselő urak nagy része a közgyűléseket fontosabb közérdekű ügyek tárgyalásánál szorgalommal látogatta.

Tisztelt közgyűlés! Sajnálatos kell azonban constátálnom, hogy voltak a

képviselő urak között olyanok, kik kicsinyes személyi tekintetéből, vagy talán elfoglaltságból, városunk érdekeit és szerény alkotásait nem előmozdítani, hanem annak fejlődését megakadályozni, zsbbasztani igyekeztek, pedig a ki azt akarja, hogy városunk fejlődjék, annak az arra vezető eszközöket is akarnia kell; a ki pedig azt akarja, hogy céljainkat évről-évre egyre jobban megközelítsük, annak nem lehet az a hivatása, hogy az arra vezető utakat torlaszokkal és akadályokkal rakja meg, hanem vátvetett erővel kell azoknak mielőbbi eltávolítására közreműködni, mert mi, kikre ezen város közvetett és közvetlen igazgatása ez idők szerint bízva van, nem saját egyéni érzelünket és vágyainkat képviseljük, hanem Sz.-Somlyó város érdekeit, e város fejlődés és minden irányban előhaladása közvetítésének vagyunk törvény által hivatatott tényezői. — a küzdelem és minden nemes cél iránti odaadó törekvés pedig a visszavonás légkörében nem tényésnek.

Meglehet, hogy a jövőben, midőn a vezetés a közgynek terén ki nem fáradt, tetterős személyben fog pontosulni, hiszem, hogy városunknak irányadó egyénei, a képviselő urak minden egyes tagja áthatva azon súlyos felelősség érzetétől, melyet a közbizalom vállára rakott és vezetettve a nemes önzés érzetétől a melyet az utódok jövőjének is tartozik, teljes igyekezetével és legjobb szándékával oda fog törekedni, hogy a zajtalan békés fejlődés útja kiegyenlítettessék és az indokolatlanul felvert hullámok elsimittassanak.

A polgári és társadalmi haladásnak pedig a bizalom és egyetértés azon fényes napja, mely meguranyozza az alkotások és törekvések küzdelmeit.

II.

A tanács úgy is mint iparhatóság tevékenysége.

Tanácsülés tartatott 12, ezekben elintéztetett 172 ügy, mint iparhatóság által kiadatott összesen 29 iparigazolvány, ugymint: a) képesítéshez kötött iparra 20, b) engedélyhez kötött iparra 2, c) gyárakra 1, d) kereskedésre 5, e) és egyéb iparra 1, összesen 29.

A tanács a törvény és szabályrendeletek értelmében hozzá utalt ügyekben igyekezett alaposan és pontosan eljárni.

A tanács mint iparhatóság teendői egy részét az 1884. évi XVII. t. c. értelmében az ipartestület végzi, az ipartestület pedig az iparhatósági biztos ellenőrzése mellett fokozott haladással működik.

Az iparhatóság bizottság azonban még, mindig a kezdet nehézségével küzd s miután hatásköre kellőleg körvonalozva nincsen, együttes és céltudatos működése a közel jövőnek van fentartva, egyes kiváló tagjai mind a mellett egész buzgósággal működnek, az ipar fejlődése és tanoncok mentől jobbani kiképezése iránt.

(Folyt. köv.)

Erdélyrészi XI-ik tenyészállatkiállítás

— használati lóvásárral és díjazással összekötve — Kolozsvárt, 1893. augusztus hó 31., szeptember 1, 2 és 3-án a sétaterén — a nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. miniszterium támogatásával — rendezti az erdélyi gazdasági egylet állatkiállítási és állattenyésztési szakosztálya.

1. A kiállítás célja kizárólag az erdélyrészi állattenyésztés fejlesztése és emelése, lévén, ennél fogva csakis a régi Erdélyben (tehát a volt u. n. kapcsolt részeket is ide értve) született állatok lesznek arany- vagy pénzdíjjal jutalmazhatók. Kivételt e tekintetben csakis a 10 osztálynak „B) Nem telivér lovak” c. a. felsorolt 1, 2, 3, 4, 5 alosztályaiban sorozható lovak, valamint a községi bikák képeznek.

2. Másutt tenyésztett állatok ugyan szintén bemutatathatók, de csakis dicsérő oklevelet nyerhetnek.

3. A díjak két kategóriára oszlanak: aranydíj (frankokban) főleg nagyobb birtokosok részére és pénzdíj (bankjegyekben) kizárólag kisebb birtokosok részére. Kisebb birtokosok alatt értetnek azok, kiknek birtokuk 50 holdat meg nem halad; azonkívül ide számíttatnak a gazdatisztek, lelkészek, tanítók és körjegyzők is.

Ha a kisebb birtokosnak arra való állatja van, akkor az a kitűzött aranydíjakra is versenyezhet, de nem megfordítva.

Hogy a díjkategória iránt kétség ne támadjon, a bejelentési ívben a követ-

kező kérdések foglaltatnak: a kiállító neve és állása? a kiállító birtokának nagysága, holdak szerint?

4. A kiállítás a következő osztályokból áll.

I. osztály: Ló.

Ezen osztály díjai az államsegély eddigi részletéből és a kolozsvári löverseny alapból e célra felajánlott, szintén állami adományból vannak dotálva.

A) Erdélyben született angol telivér lovak: Aranydíjak: 300, 200, 150 és 100 frank.

B) Nem telivér lovak:

1. Nehéz teher alá való háts lovak: Aranydíjak: 250 és 200 frank.

2. Könnyű teher alá való háts lovak: Aranydíjak: 200, 150 és 100 frank: Pénzdíjak, első sorban csikós kancáknak: 100, 75 és 50 frt.

3. Hámos lovak 15.2 markos (= 163 cm.) felül: Aranydíjak: 300, 200, 150 és 100 frank.

4. Hámos lovak 15.2 markoson (= 163 cm.) alól: 200, 150 és 100 frank. Pénzdíjak, első sorban csikós kancáknak: 100, 75 és 50 frt.

5. Gazdasági lovak csikós kancái: Aranydíjak: 100, 80, 60 és 50 frank. Pénzdíjak: 50, 25 és 15 frt.

A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve. Ha azonban a kisbirtokosnak arra való állatja van, akkor avval az aranydíjakra is versenyezhet.

A fent elősorolt alosztályokban csak oly ló versenyezhet díjakra, mely az illető erdélyrészi kiállítónak legalább egy év óta, bona fide, tulajdona.

Magától, értetődik, ivarától megfosztott állat sem a ló-, sem más osztályban a tenyészállatok csoportjában nem versenyezhet és ennél fogva sem díjat, sem dicsérő oklevelet nem nyerhet.

II. osztály:

a) Erdélyi magyar szarvasmarha. Csak tisztavérű állat díjazható.

1. Tenyészbika, 3 évesen felül: Aranydíjak: 300, 150, 100 és 50 frank. Pénzdíjak: 100, 50, 25 és 15 forint. Hat évnél idősebb tenyészbika csak dicsérő oklevelet nyerhet.

2. Községi bikák: Pénzdíjak: 100, 75 és 50 forint. Hat évnél idősebb községi bika csak dicsérő oklevelet nyerhet. Községi bikák más díjakra nem pályázhatnak.

3. Bika, 2—3 éves: Aranydíjak: 150, 100 és 50 frank. Pénzdíjak: 50, 25 és 15 forint.

4. Bika, 1—2 éves: Aranydíjak: 150, 100 és 50 frank. Pénzdíjak: 50, 25 és 15 forint.

5. Gulyabeli collectio: Kiállítandó 1 tenyészbika, 4 teljes koru anyállat és 5 növendékállat, összesen 10 drb. gulyabeli marha. Egy aranydíj: 500 frank.

6. Nem gulyabeli tehén: Aranydíjak: 100, 50 és 30 frank. Pénzdíjak: 60, 40, 25, 15 és 10 frt.

7. Üsző, 3—3 éves: Aranydíjak: 70, 50 és 30 frank. Pénzdíjak: 25, 15 és 10 forint.

b. Erdélyi hegyi barna marha (riska) bikák, tehének és üszők díjazására: Első díj: 60 frank. Második díj: 30 frank. A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve: a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet.

Külön díjak: A „6. Nem gulyabeli tehén” című alosztályban 100 frtot tűzött ki Kolozsvár sz. kir. városa, melyre kolozsvári kisbirtokosok — azaz olyanok, kik legfeljebb 50 holdnyi gazdasággal bírnak — pályázhatnak. Első díj: 50 frt, a tulajdonos-kiállító saját nevelésű tehénéért. Második díj: 25 frt. Harmadik díj: 15 frt. Negyedik díj: 10 frt oly tehénért, mely legalább egy év óta van a kiállító tulajdonában. Jutalom a viszonylag legjobb állatnak is adandó, ha legalább 5 tehén van kiállítva.

8. A bonchidai gazdák legjobb borjas tehének díjazására gróf Bánffy György ur díja: 60 frank.

III. osztály: Tejelő-verseny.

Célja ezen versenynek: az erdélyi magyar fajtabeli és a riska tehének tejelő képességének megállapítása, jutalmazása és ez által a tenyésztőknek buzdítása ez irányban nagyobb sikerek elérésére; miért csakis erdélyi magyar fajta és erdélyi hegyi barna (riska) fejős tehének bocsáttatnak versenyre.

A legjobb tehének a következő díjakkal fognak jutalmaztatni:

1. Erdélyi magyar fajta tehének: első díj: 100 frank arany. Második díj: 60 frank arany.

2. Erdélyi hegyi barna (riska) tehének: Első díj: 60 frank arany. Második díj: 30 frank arany.

Köszén kátrányt

legjobb minőségben

zsindely és deszkatekők behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerre hosszabb, továbbá cölöpök, melyek a

földbe ásatnak, kerítések és gazdasági eszközök befestésére, hordókban a 50 egész 200 kiló súlytartalommal; továbbá saját gyártmányú **Koaksot** (pirszén) kovácsok és lakatosok részére, ajánlja jutányos ár mellett

a légszeszgyár igazgatósága

9-10

Debrecenben

Zoványi timsós-vasgálics gyógyfürdő.

Az összes gyógyvizeink közül legtöbb kén-savas timéleget tartalmaz 71-11. %. Ez évben a fürdőszobák teljesen átalakítottak, új, modern fürdőkádak, csinos kabinok készültek, valamint a vendégek befogadására több vendégszoba készült és a régiek teljesen lakhatóvá tették.

Javalva a fürdő:

- 1) Különböző női bajoknál, u. m.: a női ivarszervek bántalmainál, ugyanis: zsonglalan ivarszervi bajokban, melynek nehéz havi vérzése, méh vérzések, méhdaganatok, fehér folyás. — A fehérfolyásból eredő terméketlenségnél, úgy hogy nagyon sok az olyan esetek száma, midőn a nők hosszas fehérfolyás után — a fürdő gyógyvizének használata mellett — anyákká lettek.
- 2) Általános elgyengülésnél. (Elgyengült férfierő.)
- 3) Zsonglalan idült fekélyek, idült kiütések.
- 4) Ficamodások és csonttörések után maradó gyengeség, izmerevség, zsugorokban.
- 5) Heveny és idült szemlobokban.
- 6) Köszvény, csúsz, görvélőkör és idült bujakóránál.

Fürdőorvos: Dr. Böckel Béla.

Szórakozások. Cigányzene, zongora, napi- és szépirodalmi lapok, könyvtár, tekepálya, táncmulatságok, kirándulások. Félhajlata enyhe, levegője ozonduz. Kifűnő konyha, mérsékelt árak, pontos kiszolgálás. Izraelita vendégek részére külön kóser konyha. Vasutállomás Szilágy-Somlyó 1 óra, Margitta (Bihar megye) 3 óra távolság. Levélbeli megkeresésekre felvilágosításokat, valamint prospektusokat szívesen szolgál a fürdő kezelője Zoványon. — Fürdőkezelő és vendéglős **Goldberger Albert**. Szobák 60 krtól 1 frt 50 krig. Idény május 15-től szeptember végéig.

3-3

Leltározást befejezven

az alant jegyzett árukat tetemesen leszállított árak mellett bocsájtom a nagyérdemű közönség rendelkezésére. U. m.:

4000 drb boros pohár csiszolt	ezelőtt	5 kr,	most 3 kr. 1 drb.
5000 " " " " " "	"	6 " " " " " "	"
15000 " " " " " "	"	6 " " " " " "	"
7000 " " " " " "	"	10 " " " " " "	"
4000 " " " " " "	"	25 " " " " " "	"
4000 " Vizes " " " "	"	12 " " " " " "	"
10000 " " " " " "	"	12 " " " " " "	"
5000 " " " " " "	"	30 " " " " " "	"
500 " Boros üveg szalag diszszel	"	75 " " " " " "	"
400 " " " " " " "	"	95 " " " " " "	"
350 " Vizes üveg szalag diszszel	"	95 " " " " " "	"
300 " " " " " " "	"	1 frt 30 " " " " " "	"
2000 " " " " " " "	"	10 " " " " " "	"
550 " üveg tányér sajtolt	"	" " " " " "	"
" Amerikai cukordoboz, nickel foglaloval, záros	"	1 frt 35 " " " " " "	"
550 " Amerikai ozsona fayans-tányér	"	25 " " " " " "	"
230 pár Fayans mocca csésze	"	20 " " " " " "	"
2500 " Porcellán kávé csésze aranyos	"	35 " " " " " "	"
215 " Kávé készlet, igen finom, aranyozva, áll 17 darabból, ezelőtt 7 frt	"	kr, most 3 frt 50 kr. 1	"
195 " Teás készlet, igen finom aranyozva, áll 17 darabból, ezelőtt 8 frt	"	kr, most 4 frt — kr. 1	"
70 " Fekete készlet, igen finom, tálcával, áll 17 darabból	"	7 frt 50 kr, most 3 frt 50 kr. 1	"
94 " Mosdó-készlet fayans áll 17 drból 8 frt	"	kr, most 5 frt — kr.	"
125 " Asztali készlet porcellán és Fayans 6 frt 50 krtól 100 forintig.	"	"	"
55 " Hálószoza lámpa Ampel 3 frt 50 krtól 18 firtig.	"	"	"
350 " Álló- és függő lámpa egész gyári áron.	"	"	"

A fentnevezett cikkek kivül nagy raktárt tartok chinaezüsből:

disztárgyakat, ugyszinte evő-eszközöket jótállás mellett.

Konyhaberendezéshez minden ahöz való kellékeket nagy választékban.

Vendéglői és kávéházi berendezéseket (pontos méret) eredeti gyári árakkal.

Videki megrendeléseket a legpontosabban teljesítek, csomagolást nem számítok.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, maradok tisztelettel

ifj. Pájer József

Debrecen, főpiac.

8-10

ASSICURAZIONI GENERALI 1898. ÉVI MÉRLEGE.

Nyereség- és veszteség-mérleg az A mérleghez (1892)

BEVÉTEL		KIADÁS	
A tétel neve		A tétel neve	
Útlet	Összes	Útlet	Összes
frt	kr	frt	kr
1. Díjlatok a múlt évi:		1. Visszabiztosítási díjak:	
a) díjlatok	211499.14	a) díjlatok	279064.51
b) díjlatok	173926.89	b) díjlatok	127343.18
c) díjlatok	31230.35	c) díjlatok	11433.63
2. Tartások a múlt évi:		2. Kárak:	
a) tartások	395299.94	a) kárak	304870.02
b) tartások	966773.83	b) kárak	427492.31
c) tartások	9346.38	c) kárak	439792.83
3. Díjak a múlt évi:		3. Díjak:	
a) díjak	694771.86	a) díjak	40273.16
b) díjak	170669.55	b) díjak	413700.61
c) díjak	131255.63	c) díjak	413700.61
4. Kétszázéves díjak:		4. Kétszázéves díjak:	
a) kétszázéves díjak	271980.07	a) kétszázéves díjak	271980.07
b) kétszázéves díjak	80886.94	b) kétszázéves díjak	80886.94
c) kétszázéves díjak	20145.69	c) kétszázéves díjak	20145.69
5. Tízéves díjak:		5. Tízéves díjak:	
a) tízéves díjak	4000	a) tízéves díjak	4000
b) tízéves díjak	1704.03	b) tízéves díjak	1704.03
c) tízéves díjak	23424.46	c) tízéves díjak	23424.46
6. Hatalmas vállalkozások díjai:		6. Hatalmas vállalkozások díjai:	
a) díjak	17353.48	a) díjak	17353.48
7. Nyereség különféle díjakból folyó:		7. Nyereség különféle díjakból folyó:	
a) díjak	6357.36	a) díjak	6357.36
8. Árnyékosítási díjak:		8. Árnyékosítási díjak:	
a) díjak	25701.59	a) díjak	25701.59
b) díjak	8357.36	b) díjak	8357.36
c) díjak	6357.36	c) díjak	6357.36
9. Árnyékosítási díjak:		9. Árnyékosítási díjak:	
a) díjak	25701.59	a) díjak	25701.59
b) díjak	8357.36	b) díjak	8357.36
c) díjak	6357.36	c) díjak	6357.36
10. Árnyékosítási díjak:		10. Árnyékosítási díjak:	
a) díjak	25701.59	a) díjak	25701.59
b) díjak	8357.36	b) díjak	8357.36
c) díjak	6357.36	c) díjak	6357.36
11. Árnyékosítási díjak:		11. Árnyékosítási díjak:	
a) díjak	25701.59	a) díjak	25701.59
b) díjak	8357.36	b) díjak	8357.36
c) díjak	6357.36	c) díjak	6357.36
12. Árnyékosítási díjak:		12. Árnyékosítási díjak:	
a) díjak	25701.59	a) díjak	25701.59
b) díjak	8357.36	b) díjak	8357.36
c) díjak	6357.36	c) díjak	6357.36
13. Árnyékosítási díjak:		13. Árnyékosítási díjak:	
a) díjak	25701.59	a) díjak	25701.59
b) díjak	8357.36	b) díjak	8357.36
c) díjak	6357.36	c) díjak	6357.36
14. Árnyékosítási díjak:		14. Árnyékosítási díjak:	
a) díjak	25701.59	a) díjak	25701.59
b) díjak	8357.36	b) díjak	8357.36
c) díjak	6357.36	c) díjak	6357.36
15. Árnyékosítási díjak:		15. Árnyékosítási díjak:	
a) díjak	25701.59	a) díjak	25701.59
b) díjak	8357.36	b) díjak	8357.36
c) díjak	6357.36	c) díjak	6357.36
16. Árnyékosítási díjak:		16. Árnyékosítási díjak:	
a) díjak	25701.59	a) díjak	25701.59
b) díjak	8357.36	b) díjak	8357.36
c) díjak	6357.36	c) díjak	6357.36
17. Árnyékosítási díjak:		17. Árnyékosítási díjak:	
a) díjak	25701.59	a) díjak	25701.59
b) díjak	8357.36	b) díjak	8357.36
c) díjak	6357.36	c) díjak	6357.36
18. Árnyékosítási díjak:		18. Árnyékosítási díjak:	
a) díjak	25701.59	a) díjak	25701.59
b) díjak	8357.36	b) díjak	8357.36
c) díjak	6357.36	c) díjak	6357.36

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti ügynőknél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítvány- és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali, — jégbiztosítások a Magyar jég- és viszonzbiztosító részv. társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. ált. baleset elleni biztosító társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legelőnyösebb díjak mellett fogadtatnak el.

A szilágy-somlyói ügynőkségek: Farkas István.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Bolton Sándor könyvnyomdája Szilágy-Somlyón, 1898.